

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, तह ७, वरिष्ठ अधिकृत पदको
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	शासन एवं आर्थिक व्यवस्था	१००	४०	विषयगत	४ प्रश्न X ५ अङ्क = २० ८ प्रश्न X १० अङ्क = ८०	३ घण्टा
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	४ प्रश्न X ५ अङ्क = २० ८ प्रश्न X १० अङ्क = ८०	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
- यस भन्दा अगाडि लागु भएका माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८०/०९/२३

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, तह ७, वरिष्ठ अधिकृत पदको
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र:- शासन एवं आर्थिक व्यवस्था
खण्ड (क) – ६० अङ्क (४ प्रश्न × १० अंक, ४ प्रश्न × ५ अंक)

१. शासन व्यवस्थाका विविध पक्षहरू

- १.१ नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान
- १.२ कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका बीच अन्तरसम्बन्ध, नियन्त्रण र सन्तुलन
- १.३ मानव अधिकार र मौलिक हक तथा कर्तव्य
- १.४ कानूनको शासन, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता, समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व तथा सकारात्मक विभेद, सामाजिक न्याय र सुरक्षा
- १.५ सूचनाको हक र पारदर्शिता
- १.६ सार्वजनिक नीति निर्माण प्रक्रिया र कार्यान्वयन, अनुगमन, मुल्यांकन
- १.७ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, विशेषता, भूमिका र सार्वजनिक सेवा प्रवाहका चुनौती
- १.८ सार्वजनिक सेवा बडापत्रको अवधारणा, महत्व र नेपालमा यसको प्रयोग
- १.९ राजनीतिक तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व
- १.१० नैतिकता, सदाचार र अनुशासन
- १.११ विकास योजना र चालु आवधिक योजना
- १.१२ योजना तर्जुमा कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्यांकन
- १.१३ रणनीतिक योजना, व्यवस्थापन तथा परियोजना विश्लेषण
- १.१४ संस्थागत सुशासन र संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व

खण्ड (ख) – ४० अङ्क (४ प्रश्न × १० अंक)

२. आर्थिक व्यवस्था र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध

- २.१ आर्थिक वृद्धि तथा आर्थिक विकास
- २.२ आर्थिक विकासका पक्षहरू: कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार, पर्यावरण संरक्षण, वैदेशिक रोजगारी, विप्रेषण, तथा मानव संशाधन
- २.३ विकासमा सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- २.४ वैदेशिक सहायता र अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग
- २.५ गरिबी निवारण र रोजगारी सृजना
- २.६ दिगो विकास र दिगो विकासका लक्ष्यहरू
- २.७ विकासमा नागरिकको संलग्नता र साभेदारी विकास
- २.८ सामाजिक न्याय र समानता
- २.९ वैदेशिक व्यापार, लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण
- २.१० संगठित अपराध: विद्युतीय अपराध, मिलेमतो, एकाधिकार, भ्रष्टाचार र सम्पत्ति शुद्धिकरण

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, तह ७, वरिष्ठ अधिकृत पदको
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.११ विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अन्तर्राष्ट्रिय वित्त संस्था, एशियाली विकास बैंक, द्विपक्षीय सहयोग संस्थाहरु सम्बन्धी जानकारी
- २.१२ संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका एजेन्सीहरु, विश्व व्यापार संगठन (Sanitary and Phyto Sanitary) FAO, IFAD, WFP
- २.१३ युरोपेली संघ (EU), दक्षिण पूर्वी एशियाली राष्ट्रहरुको संगठन (ASEAN), दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (SAARC), क्षेत्रीय व्यापार प्रणाली

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, तह ७, वरिष्ठ अधिकृत पदको
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क) - ३० अङ्क (३ प्रश्न x १० अंक)

१. मानव संसाधन व्यवस्थापन

- १.१ मानव संसाधन व्यवस्थापनको अवधारणा, आयामहरू र चुनौतीहरू
- १.२ कर्मचारी व्यवस्थापनका पक्षहरू: भर्ना, छनौट, नियुक्ति, पदस्थापन, सामाजिकीकरण र उपयोग
- १.३ मानव संसाधन अभिलेख र मानव संसाधन सूचना प्रणाली
- १.४ कार्य सम्पादन मूल्यांकन, कार्य सम्पादन करार र कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली
- १.५ गुनासो व्यवस्थापन
- १.६ ट्रेड युनियन र सामूहिक सौदाबाजी
- १.७ आचार संहिता, नैतिकता, सदाचार, अनुशासन
- १.८ संगठनात्मक कार्य संस्कृति, व्यवहार र समूह गतिशिलता
- १.९ प्रशासनिक विधिहरू:- कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मुल्याङ्कन, कार्य विस्तृतीकरण, कार्य पुष्टिकरण,
- १.१० व्यवस्थापन परिक्षण
- १.११ उत्प्रेरणा:- अवधारणा, महत्व, र कार्य सम्पादनमा आधारित तलव सुविधा
- १.१२ संगठनात्मक स्वरूप: अवधारणा, संगठन गठनका आधारहरू, प्रकार, निर्माण तथा संरचना
- १.१३ सुशासन अवधारणा, आधारभूत तत्वहरू, नेपालको सार्वजनिक निकायहरूमा सुशासनको अवस्था
- १.१४ नेतृत्व, निर्णय प्रक्रिया र संचार तथा प्रतिवेदन लेखन सीप
- १.१५ SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) ,PESTLE (Political, Economic Sociological, Technological, Legal and Environmental) Analysis
- १.१६ विविधता व्यवस्थापन
- १.१७ संकट व्यवस्थापन, जोखिम व्यवस्थापन, द्वन्द्व व्यवस्थापन र प्रकोप व्यवस्थापन

खण्ड (ख) - ५० अङ्क (५ प्रश्न x १० अंक)

२. सार्वजनिक संस्थान र व्यवस्थापन

- २.१ नेपालमा सार्वजनिक संस्थान/कम्पनीहरूको आवश्यकता, उपलब्धी, संभावना, चुनौती तथा व्यवस्थापनका सवालहरू
- २.२ व्यावसायिक शासकीय पद्धतिको वर्तमान अवस्था
- २.३ नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको ऐतिहासिक विकासक्रम, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति, संरचना संगठनात्मक, स्रोत व्यवस्थापन, उपादेयता तथा वर्तमान अवस्था, संस्थागत सुधारका प्रयास, संभावना र चुनौतीहरू
- २.४ सार्वजनिक संस्थान/कम्पनीहरूको स्वायत्तता र व्यावसायिकता

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, तह ७, वरिष्ठ अधिकृत पदको
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.५ नेपाल खाद्य संस्थान र नेशनल ट्रेडिङ लिमिटेडले गर्दै आएका कामहरूको जानकारी
- २.६ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको व्यापार विविधीकरण, प्रतिष्पर्धात्मक क्षमता, आन्तरिक तथा बाह्य व्यापारका संभावना र चुनौतीहरू
- २.७ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको व्यावसायिक योजना (Business Plan)
- २.८ नेपालमा वस्तु तथा सेवाका गुणस्तर सम्बन्धी मापदण्ड, संस्थागत व्यवस्था, गुणस्तर नियन्त्रण र प्रयोगशाला
- २.९ कम्पनीले संचालन गर्ने खरिद विक्री, भण्डारण, कुटानी पिसानी, ब्राण्डिङ, प्याकेजिङ, ढुवानी सम्बन्धी विषयहरू
- २.१० कम्पनीले प्रयोगमा ल्याएको बजारीकरण रणनीति एवं अनलाइन विजिनेस पोर्टल सम्बन्धी जानकारी
- २.११ चालु आवधिक योजना र चालु आ.व. को नीति तथा कार्यक्रम तथा बजेटमा खाद्य व्यवस्थासंग सम्बन्धित विषयहरू
- २.१२ सार्वजनिक संस्थानको सम्पत्ति व्यवस्थापनका उपयुक्त रणनीतिहरू
- २.१३ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी र प्रदेश एवं स्थानीय तहबीच सहकार्यको संभावित क्षेत्रहरू र सहकार्यको मोडल तथा सरोकारवाला, साझेदार तथा सहयोगी निकायहरू
- २.१४ नेपालमा रैथाने बाली उत्पादनको वर्तमान अवस्था, माग आपूर्ति तथा बजारीकरणको व्यवस्थामा खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको भूमिका
- २.१५ खाद्य सुरक्षा तथा खाद्य सम्प्रभुता, पौष्टिकता सम्बन्धी अवधारणा, अवस्था तथा खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको भूमिका
- २.१६ वार्ता र सम्झौता अवधारणा, सिप र रणनीतिहरू
- २.१७ सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक संरक्षण
- २.१८ Production and Operations Management: Fundamentals of operations management, Production control, Supply chain management, Quality management, Project management concept, Management of service operations; Role and importance of materials management, value analysis, Inventory control and management, Waste management
- २.१९ International Trade/Business: International Business Environment; Changing composition of trade in goods and services, Nepal's Foreign Trade: Policy and trends, Financing of International trade, Regional Economic Cooperation, Global competitiveness and technological developments, Foreign Investment, Foreign direct investment and foreign portfolio investment, Foreign Exchange, Export-import, Trade Facilitation, Customs Management.

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, तह ७, वरिष्ठ अधिकृत पदको
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
खण्ड (ग) – २० अङ्क (४ प्रश्न x ५ अंक)

३. ऐन, नियम र नीतिहरू

- ३.१ कम्पनी ऐन, २०६३
- ३.२ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडको कार्य सञ्चालन तथा कर्मचारी सेवा, शर्त र सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०७९
- ३.३ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी खरिद तथा आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०७९
- ३.४ खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीको प्रबन्धपत्र र नियमावली
- ३.५ खाद्य ऐन, २०२३ र खाद्य नियमावली, २०२७
- ३.६ सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५
- ३.७ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ३.८ उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५ र उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०७६
- ३.९ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ३.१० मुलुकी देवानी (संहिता) ऐन, २०७४ करार सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
- ३.११ नेपाल सरकारका नीतिहरू:- राष्ट्रिय कृषि नीति, २०६१, वाणिज्य नीति, २०७२ र आपूर्ति नीति, २०६८